

sagt, saa havde Sagen været klaret. Han burde have sagt: Nu har jeg ladet min Generaltolddirektør gøre det op paa fuldstændig formel Vis; som Følge deraf kan jeg ikke sige andet, end at disse rent formelle Tal give et Deficit paa 7 Mill.; hvad det virkelige Deficit bliver, det ved hverken jeg eller nogen anden, thi derom har jeg ikke anstillet nogen som helst Undersøgelse. Havde han talt saaledes, havde Sagen været klar, men saaledes talte den højtærede Finansminister ikke, og — som jeg tillod mig at sige ved Finanslovsforslagets første Behandling — intet Øjeblik havde været naturligere til at forlade den formelle Opgørelsesmaade end netop det, hvor vi stod i en saadan Situation, at vi skulde til at dømme om disse Forhold. Men i øvrigt vil jeg tilføje, at det ærede Medlem netop var saa venlig at hjælpe mig. Han begyndte med at gaa nærmere i Detailler ved at undersøge, hvilken forskellig Indtægt de forskellige Varegrupper havde givet, og kom derved ind paa en højest interessant Paavisning af, hvorledes dette Tal, 7 Mill. Kr., som vi nu altsaa endelig ere komne til, efter at de mellemliggende Aar have bragt langt større Tab, er et rent tilfældigt Produkt af en Masse imod hinanden virkende Faktorer. Han slog forskellige Varer sammen, deriblandt Petroleum, og sagde, at Indførselen deraf var stegen langt stærkere, end man havde formodet eller var gaaet ud fra, og som Følge deraf var Indtægtsformindskelsen paa det Punkt ikke saa stor, som man havde ventet. Jeg vil overfor denne Bemærkning benytte Lejligheden til at advare imod deraf at drage nogen som helst Slutning i Retning af, at Indførselen eller Forbruget af disse Varer skulde være stegen som Følge af, at der er sket Toldnedsættelse. Det er væsentlig kun den Vare, der i Statistikken opføres under Navnet Petroleum, hvis Indførsel er stegen, og det er ikke selve Petroleummen, hvis Indførsel er stegen, men det er Benzinen og andre dermed sammenhørende Brændselsoiler. Det hænger sammen med Indførselen af Automobile og med det stigende Antal Motorer; altsaa hele Fremgangen i Anvendelsen af Motorer i den lille Bedrift, og det staar ganske klart for mig, at denne Udvikling vilde være kommen ganske uden Hensyn til, om Tolden var sat saadan eller saadan. I det hele taget maa man altid passe paa, naar man skal til at undersøge en Tolds og navnlig en Toldnedsættelses Virkning, om der ikke, hvis man finder et virkeligt Udslag til den ene eller den anden Side, er indtraadt andre Faktorer, som have haft

en ganske anden, en aldeles gennemgribende Virkning, og det vil man næsten altid finde. Toldnedsættelserne spille en forbløffende ringe Rolle, naar man kommer til Bunds i Sagen.

Det ærede Medlem dvælede ved „det gode Aar 1910“. Han mente at kunne slaa fast, og efter min Mening med Rette, at det var et forholdsvis godt Aar, og han følte sig bestyrket i denne Antagelse ved at se, at baade en Socialdemokrat og jeg som Koncipist af Indledningen til Handelsberetningen i saa Henseende vare komne til samme Resultat. Dette udtrykte han saaledes, at det ene var skrevet af en Højremand — det var mig. Jeg maa nu dertil sige, at her ligger netop noget, som det ærede Medlem ikke synes ret at forstaa, nemlig at naar man foretager den Slags Undersøgelser, foretager man dem virkelig ikke som Højremand eller som Partipolitiker, nej, saa foreligger der et vist bestemt Materiale at bearbejde, og man maa virkelig finde sig i de Resultater, denne Bearbejdelse af det foreliggende Materiale giver. Jeg tror, det er en af Fejlene ved det radikale Partis Førerskab, at de Herrer ere saa forblindede af Partifanatisme, at de slet ikke forstaa, at man kan have andre Synspunkter at arbejde ud fra end de rent partipolitiske, at man kan, om jeg saa maa sige, spalte sit Jeg, at man overhovedet er i Stand til at se objektivt paa en Sag, at man i et givet Øjeblik og under givne Forhold virkelig kan være objektiv og upartisk. Det have disse i øvrigt saa fortræffelige og højt begavede Mennesker særdeles ondt ved, og dette turde være en af Hemmelighederne ved, at deres Politik Succes er saa liden, thi det have Folk en meget klar Fornemmelse af, at til syvende og sidst lader Livet sig nu en Gang ikke beherske ud fra rent partipolitiske Synspunkter.

Det ærede Medlem var i øvrigt inde paa at gennemgaa de forskellige Indtægts-satser med det Maal for Øje at paavise, at de vare satte for lavt, for beskedent, for knapt, og han gjorde sig til Talsmand for den Opfattelse, at rimeligvis vilde det finansielle Resultat af baade de allerede vedtagne Indtægtslove og de nu forelagte Indtægtslovsforslag blive langt gunstigere. Jeg kan ikke undlade at advare det ærede Medlem og hans Parti mod nu at vise den selvsamme Optimisme, som de viste i 1907. De kom jo saa forfærdelig galt af Sted. Hvis man havde kunnet fremdrage alt det, de sagde den Gang, vilde det vise sig, at det var fuldstændig forkert; de have ikke staaet med nogen som helst Føling med Tiden.